

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อการศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ดำเนินการการ-
ประถมศึกษาจังหวัด ในด้านความรู้ ทักษะ และลักษณะนิสัย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/
กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/
กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ดำเนินการ
การประถมศึกษาจังหวัด

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับ
ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ดำเนินการการประถมศึกษาจังหวัด ไม่แตกต่างกัน โดยแยกพิจารณา
เป็น ๓ ด้านคือ

๑. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้
๒. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะ
๓. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านลักษณะนิสัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

๑. กลุ่มคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน ๒๕ คน จากประชากรทั้งหมด ๓๑ คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย
 ๒. กลุ่มผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๓ คน จากประชากรทั้งหมด ๓๓ คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย
 ๓. กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน ๒๕๑ คน จากประชากรทั้งหมด ๒๕๔ คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม
 ๔. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๕๐๐ คน จากประชากรทั้งหมด ๓๐,๒๕๓ คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม
- รวมจำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน ๓๕๓ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่สร้างขึ้นในรูปแบบสอบถาม แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) โดยถามในเรื่องต่อไปนี้

- ก. เพศ
- ข. อายุ
- ค. วุฒิต่างการศึกษา
- ง. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

มีจำนวนทั้งหมด ๔ ข้อ ทั้งแกขอ ๑ - ๔

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มีจำนวนทั้งหมด ๓๓ ข้อ โดยมีโครงสร้างแบบสอบถามครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

- ก. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ จำนวน ๒๕ ข้อ
- ทั้งแกขอ ๑ - ๒๕

- ๑. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะ จำนวน ๒๓ ข้อ
 ทั้งแกขอ ๒๖ - ๔๔
- ๒. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านลักษณะนิสัย จำนวน ๒๕ ข้อ
 ทั้งแกขอ ๔๔ - ๗๓

แต่ละข้อมีน้ำหนักการให้คะแนนดังนี้

ระดับ	ความหมาย	คะแนน
สำคัญอย่างยิ่ง	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีค่าสำคัญอย่างยิ่ง	๕
สำคัญมาก	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีค่าสำคัญมาก	๔
สำคัญ	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีค่าสำคัญ	๓
สำคัญน้อย	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีค่าสำคัญน้อย	๒
ไม่สำคัญ	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าไม่สำคัญ	๑

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open-ended) สอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในสามด้าน ดังนี้

- ๑. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ (เพิ่มเติม)
- ๒. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะ (เพิ่มเติม)
- ๓. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านลักษณะนิสัย (เพิ่มเติม)

การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้คือ

๑. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และรายงานการวิจัยต่างๆ โดยไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด
๒. เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก็นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีความรู้และประสบการณ์สูงทางการบริหารและการวิจัย จำนวน ๑๔ คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิที่เสียสละเวลาและเห็นความสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ตรวจแบบสอบถาม มีรายนามต่อไปนี้คือ

๒.๑ กร.พนม พงษ์ไพบูลย์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

๒.๒ ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ภูมจเรภูมิ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๒.๓ อาจารย์สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๔ ดร.ภิเษก ศรีสุโข ภาควิชาวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๕ ดร.กมล ภูประเสริฐ ผู้อำนวยการกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๖ อาจารย์จำรัส นองมาก ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน สำนักงาน-
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๗ ดร.เข็น แก้วยศ หัวหน้าฝ่ายโครงการพัฒนาการศึกษา สำนักปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ

๒.๘ ดร.สุภารักษ์ รัชอินทร์ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๙ นายประทีป โรจนากาศ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม

๒.๑๐ นายพร สุทธิวิรัตน์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

๒.๑๑ นายเทอศสิทธิ์ อุกสาห์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมือง ศรีสะเกษ
จังหวัดศรีสะเกษ

๒.๑๒ นายสนอง คัมภีร์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองยโสธร
จังหวัดยโสธร

๒.๑๓ นายวิสุทธิ์ วิสเทัญ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมือง อำเภอเมือง ศรีสะเกษ
จังหวัดศรีสะเกษ

๒.๑๔ นายประสพสุข มงคลคำ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านกุดกุง อำเภอ
คำชะโนด จังหวัดยโสธร

๓. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปนำไปขอคำปรึกษา
และความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วทำการแก้ไขตามคำแนะนำและเสนอ
ต่อไป

๔. พิจารณาปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วจัดพิมพ์เข้ารูปเล่มเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล
ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยตรง โดยนายสมชัย วุฒิพีริชา เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กรุณาออกหนังสือขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามให้ กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษากระจายอยู่เกือบทุกอำเภอทั่วประเทศ จึงยังเกิดความล่าช้าในการส่งแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยจึงได้ทำหนังสือขอความร่วมมืออีกครั้งหนึ่ง ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด และก็ได้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดี กำหนดเวลาในการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร และการส่งกลับคืน ผู้วิจัยได้กำหนดเวลาไว้ประมาณ ๔๕ วัน ได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด จำนวน ๓๔๓ ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน ๒๔๔ ฉบับ แล้วผู้วิจัยได้คัดแบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบได้สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ได้รวม ๒๒๔ ฉบับ รายละเอียดคงแจ้งไว้ในตารางที่ ๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑. จำนวน และร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มประชากร	จำนวน แบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวน แบบสอบถาม ที่ส่งกลับคืนและใช้ วิเคราะห์ข้อมูล	คิดเป็น ร้อยละ	หมายเหตุ
คณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	๒๔	๒๑	๘๗.๕๐	
ผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัด	๒๓	๕๓	๕๐.๔๓	
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ	๒๕๑	๒๑๔	๘๕.๒๕	
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	๕๐๐	๓๓๑	๖๖.๒๐	
	๘๐๘	๖๒๙	๗๗.๖๖	

จากตารางที่ ๑ จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมากที่สุด คือกลุ่มผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๓ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนรองลงไป คือ กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๒๕ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนเป็นอันคว้ที่สาม คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒๐ สำหรับกลุ่มที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนน้อยที่สุดคือ กลุ่มคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๐ รวมจำนวนแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนทั้งหมดทุกกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖๖

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

(Statistical Package for the Social Sciences) ทางคำต่อไปนี้

- ๑. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าความถี่ และร้อยละ
- ๒. ลักษณะของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในค้ำต่างๆ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- ๓. เปรียบเทียบลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดตามทัศนะของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาใช้ค่า เอฟ (F-Test) และศึกษาความแตกต่างของความถี่เห็นเป็นรายคู่ โดยการทดสอบช่วง คะแนนเฉลี่ย (Multiple Range Test) ค่ายวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's Procedure)
- ๔. แบบสอบถามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้

ก. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

ใช้สูตร (Nie ~~๑๙๖๖~~ : ๑๒๑)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

X_i = คะแนนของแต่ละคน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ข. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ใช้สูตร (Ibid: ๑๒๒)

$$S. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N X_i^2 - N\bar{X}^2}{N - 1}}$$

- S = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- X_i = คะแนนของแต่ละคน
- \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละข้อ
- N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ค. วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความนึกเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร ๔ กลุ่ม

ใช้สูตร (Ibid : ๑๒๔)

$$F = \frac{MS_a}{MS_{error}}$$

F = ค่าความแปรปรวน

MS_a = ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_{error} = ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ง. ศึกษาความแตกต่างของคะแนนความนึกเห็นเป็นรายคู่โดยการวิเคราะห์ช่วงคะแนนเฉลี่ย

(Multiple Range Test) กายวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s Procedure)

ใช้สูตร (Kirk ~~๑๒๔~~ : ๔๑)

$$S_k = \sqrt{(K - 1) F_{\alpha; v_1, v_2} MS_{error} \left[\sum_{j=1}^k \frac{(c_j)^2}{n_j} \right]}$$

k = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

$F_{\alpha; v_1, v_2}$ = ค่า F ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่กำหนด

MS_{error} = ค่าสัมประสิทธิ์ของการเปรียบเทียบ

n_j = จำนวนผู้ตอบแต่ละกลุ่ม

